Usnesení Nejvyššího soudu SR ze dne 25.05.1992, sp. zn. Ntv 97/92, ECLI:CZ:NSSR:1992:NTV.97.1992.1

Číslo: 64/1992

Právní věta: Väzba obvineného, ktorému hrozí vysoký trest, je odôvodnená v zmysle § 67 písm. a) Tr.por. len za predpokladu zistenia niektorej ďalšej konkrétnej skutočnosti, týkajúcej sa najmä osoby páchatela alebo okolnosti prípadu, ktoré v súvislosti s predpokladanou citelnou sankciou obavu z úteku odôvodňujú.Sama skutočnosť, že v priebehu trestného stíhania majú byť vykonané ďalšie procesné úkony, ako výsluchy svedkov a pod., neznamená sama osebe, že obvinený bude na nich pôsobit, resp.ináč marit objasňovanie skutočností závažných pre trestne stíhanie. Dôvodom pre väzbu v zmysle § 67 písm. b) Tr.por. nemôže byť ani skutočnosť, že obvinený popiera spáchanie skutku.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 25.05.1992

Spisová značka: Ntv 97/92

Číslo rozhodnutí: 64

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vazba

Předpisy: 141/1961 Sb. § 67

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 64

Väzba obvineného, ktorému hrozí vysoký trest, je odôvodnená v zmysle § 67 písm. a) Tr. por. len za predpokladu zistenia niektorej ďalšej konkrétnej skutočnosti, týkajúcej sa najmä osoby páchateľa alebo okolnosti prípadu, ktoré v súvislosti s predpokladanou citeľnou sankciou obavu z úteku odôvodňujú.

Sama skutočnosť, že v priebehu trestného stíhania majú byť vykonané ďalšie procesné úkony, ako výsluchy svedkov a pod., neznamená sama osebe, že obvinený bude na nich pôsobiť, resp.ináč mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Dôvodom pre väzbu v zmysle § 67 písm. b) Tr. por. nemôže byť ani skutočnosť, že obvinený popiera spáchanie skutku.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. 5. 1992 sp. zn. Ntv 97/92)

K sťažnosti obvineného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 15. mája 1992 sp. zn. Nt 110/92, ktorým bola zamietnutá žiadosť obvineného o prepustenie z väzby, a sám rozhodol tak, že obvineného prepustil z väzby na slobodu.

Z odôvodnenia:

Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. mája 1992 sp. zn. Nt110/92 zamietol podľa § 72 Tr. por. žiadosť obvineného A. K. o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú podal prostredníctvom svojho obhajcu s tým, že dôvody väzby u obvineného uvedené v ustanovení § 67 písm. a), b Tr. por., naďalej trvajú.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť obvinený A. K. V písomnom odôvodnení sťažnosti poukázal na to, že v doterajšom priebehu trestného stíhania neboli zadovážené také dôkazy, ktoré by odôvodňovali podozrenie, že trestný čin spáchal obvinený. Jediným dôkazom v tomto smere je len priznanie obvineného pri predvedení na oddelenie polície v Šahách, ktoré však po vznesení obvinenia pri výsluchu pred vyšetrovateľom poprel. Navyše obvinený nie je násilníckej povahy a doposiaľ súdne trestaný nebol. Uvedené okolnosti spochybňujú skutočnosť, že trestný čin spáchal obvinený A. K. Žiadal preto, aby Najvyšší súd SR preskúmal dôvody ďalšieho trvania väzby.

Najvyšší súd SR pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného preskúmal podľa § 147 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu, pričom zistil, že sťažnosť obvineného A. K. je dôvodná.

Krajský súd náležite neodôvodnil svoj záver o tom, že u obvineného sú dané dôvody väzby v zmysle § 67 písm. a), b) Tr. por. Konštatoval len všeobecne, že vzhľadom na štádium trestného stíhania a skutočnosť, že obvinenému hrozí vysoký trest, sú dané dôvody pre väzbu obvineného. Uvedený postup sudcu krajského súdu je v zjavnom rozpore s ustanovením § 68 Tr. por. v znení novely č. 558/1991 Zb., podľa ktorého rozhodnutie o väzbe sa musí odôvodniť aj konkrétnymi skutkovými okolnosťami, čo sa však v danom prípade nestalo.

Podľa § 67 písm. a) Tr. por. smie byť obvinený vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť hneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Ako vyplýva z napadnutého uznesenia, sudca krajského súdu vychádzal z toho, že dôvod väzby podľa § 67 písm. a) Tr. por. je daný tým, že obvinený je stíhaný pre závažný trestný čin, za ktorý mu hrozí trest odňatia slobody v sadzbe päť až dvanásť rokov. S uvedeným názorom však nemožno súhlasiť, pretože je v zrejmom rozpore so zákonom. Ustanovenie § 67 písm. a) Tr. por. nepozná totiž inštitút obligatórnej väzby, založenej na domnelom úteku, a to ani u trestných činov najvyššej typovej nebezpečnosti. Preto väzba obvineného, ktorému hrozí vysoký trest, je odôvodnená len za predpokladu zistenia niektorej ďalšej konkrétnej skutočnosti, týkajúcej sa najmä osoby páchateľa alebo okolnosti prípadu, ktoré v súvislosti s predpokladanou citeľnou sankciou odôvodňujú obavu z úteku.

V naznačenom smere napadnuté uznesenie nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám. Vo vzťahu k stíhanému skutku považuje Najvyšší súd SR za potrebné uviesť, že doterajšie výsledky vyšetrovania neukazujú ani na dôvodné podozrenie na to, že skutok spáchal obvinený A. K. Pokiaľ sa pred začatím trestného stíhania obvinený na OO-PZ v Šahách priznal k spáchaniu skutku, nie je možné túto jeho výpoveď považovať za dôkaz, pretože v danom prípade sa jednalo o úkon v zmysle § 158 ods. 3 Tr. por., t. j. pred začatím trestného stíhania.

Sudca krajského súdu opomenul tak isto zhodnotiť poznatky získané o osobe obvineného. V tejto súvislosti treba uviesť, že obvinený nebol dosiaľ súdne trestaný a dlhodobo sa zdržuje so svojou rodinou v mieste trvalého bydliska.

Z uvedeného vyplýva, že tak poznatky týkajúce sa osoby obvineného, ako aj okolnosti prípadu neodôvodňujú väzbu obvineného z dôvodu § 67 písm. a) Tr. por.

Najvyšší súd SR dospel k záveru, že nie je daný ani dôvod väzby v zmysle § 67 písm. b) Tr. por. Sama skutočnosť, že v priebehu trestného stíhania majú byť vykonané ďalšie procesné úkony, výsluchy svedkov a pod., neznamená sama osebe, že obvinený bude na nich pôsobiť, resp. ináč mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Dôvodom pre väzbu v zmysle vyššie citovaného ustanovenia nemôže byť ani skutočnosť, že obvinený popiera spáchanie skutku. Popieranie viny zo strany obvineného je jeho právom vyplývajúcim z § 33 ods. 1 Tr. por. Preto skutočnosť, že obvinený popiera trestnú činnosť, nemožno vykladať v jeho neprospech. Opačný postup by totiž znamenal vo svojich dôsledkoch donucovať obvineného k priznaniu, čo by bolo v zjavnom rozpore so zásadou trestného konania uvedenou v ustanovení § 2 ods. 2 Tr. por. i s právami obvineného podľa § 33 Tr. por.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 149 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a rozhodol vo veci sám tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.